

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu M. B.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 listopada 2023 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 21 listopada 2023 r. (data nadania w placówce pocztowej) M. B. (dalej: „Skarżąca”) złożyła protest wyborczy, w którym podniosła szereg zarzutów rzutujących na wynik wyborów do Sejmu i Senatu przeprowadzonych 15 października 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 241 § 1 w związku z art. 258 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Stosownie przy tym do treści art. 242 § 1 w związku z art. 258 k.wyb., Sąd Najwyższy rozpatruje protest wyborczy w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu.

Obowiązek rozpoznania przez Sąd Najwyższy (na mocy wyżej powołanych przepisów ustrojowych) protestu wyborczego w postępowaniu nieprocesowym oznacza w szczególności, że protest – jako pierwsze pismo w sprawie – powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, w tym zawierać oznaczenie numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) skarżącego, będącego osobą fizyczną (zob. art. 126 § 2 pkt 2 w zw. z art. 187 § 1 w zw. z art. 511 § 1 k.p.c.).

Jednocześnie, w myśl art. 241 § 3 w związku z art. 258 k.wyb., wnoszący protest wyborczy powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

We wniesionym w niniejszej sprawie proteście wyborczym Skarżąca nie przedstawiła ani nie wskazała żadnych dowodów na poparcie postanowionego w nim zarzutu dotyczącego okoliczności wielokrotnego wykorzystywania zaświadczenia o prawie do głosowania w innych miejscach. Ponadto, Skarżąca w proteście wyborczym nie oznaczyła również swojego numeru PESEL. Oznacza to, że protest jest obarczony brakami formalnymi uniemożliwiającymi nadanie mu biegu, a zarazem niepodlegającym konwalidacji. Zgodnie z art. 243 § 1 w związku z art. 258 k.wyb., skutkuje to koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2023 r., I NSW 11/23).

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że brak jest podstaw do wezwania Skarżącej do usunięcia wskazanych wyżej braków formalnych protestu. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r., I NZP 8/23 – której nadano moc zasady prawnej – przesądzono bowiem, że w postępowaniu zainicjowanym protestem wyborczym nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c., regulujące postępowanie naprawcze w sytuacji, kiedy pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych.

Ustalenie przy tym numeru pesel osoby wnoszącej pismo w trybie zarządzenia nr 9/23 Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2023 r. w sprawie ustalenia i weryfikacji w systemie PESEL.SAD numerów PESEL oraz danych osobowych w sprawach rejestrowanych w repertoriach NSW i NSWR, nie zastępuje obowiązku podania numeru PESEL przez osobę wnoszącą protest w piśmie procesowym. Jego samodzielne podanie przez wnoszącego protest służy bowiem nie tylko identyfikacji, lecz również uprawdopodobnia wniesienie protestu przez daną osobę, a tym samym minimalizuje się możliwość podszywania się wnoszącego protest pod dane innej osoby, z czym wielokrotnie miał do czynienia Sąd Najwyższy w toku rozstrzygania protestów wyborczych w ubiegłych latach.

Nadto należy zauważyć, że protest został nadany do Sądu Najwyższego po terminie przewidzianym dla jego złożenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 *in principio* w związku z art. 258 k.wyb., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[ms]

